

ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΪΚΗΣ ΕΠΟΧΗΣ (Σελ.63-67)

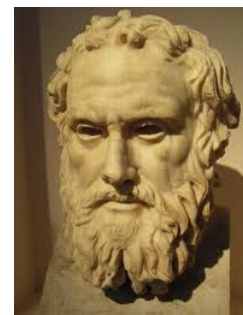
ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

1. Η ΠΟΙΗΣΗ

Αυτή την εποχή οι ποιητές δεν ασχολούνται με τους ήρωες και τα κατορθώματά τους στον πόλεμο. Δεν τους απασχολούν τα περασμένα. Πιο πολύ τους ενδιαφέρει η καθημερινή ζωή των ανθρώπων και τα προβλήματά τους. Κέντρο της ποίησης γίνεται πια η ειρήνη αντί του πολέμου.

- Διδακτική ποίηση

Ησίοδος → «Έργα και Ημέραι» Δίνει οδηγίες και συμβουλές για τη ζωή και την ηθική των ανθρώπων
→ «Θεογονία» Εξιστορεί τη δημιουργία του κόσμου και την επικράτηση των θεών στον Όλυμπο

παράθεμα 1

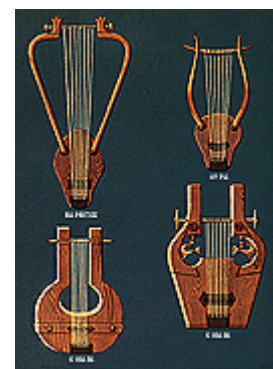
Ένας σπάνιος θησαυρός

Να καλείς σε τραπέζι αυτόν που σ' αγαπά
και ν' αφήνεις στην άκρη τον εχθρό σου.
Κι εκείνον που κάθεται πιο κοντά σου να καλείς.
Γιατί, αν τύχει καμιά ανάγκη στον τόπο,
οι γείτονες γυμνοί θα τρέξουνε, ενώ οι συγγενείς
θα μείνουν πρώτα να ντυθούνε. Ο κακός ο γείτονας
είναι μεγάλη συμφορά, ενώ ο καλός είναι μεγάλος θησαυρός.
Έχει μεγάλη τύχη αυτός που έχει γείτονα καλό.

Ησίοδος, Έργα και Ημέρες, στ.342-351 (ελεύθερη απόδοση)

- Λυρική ποίηση

Ονομάστηκε έτσι γιατί απαγγέλλαν τα ποιήματα, παίζοντας **λύρα**. Τα ποιήματα αυτά ήταν μικρά και μιλούσαν για τις χαρές και τις λύπες των ανθρώπων. Οι λυρικοί ποιητές ενδιαφέρονταν περισσότερο για τον εσωτερικό κόσμο και τα συναισθήματα των ανθρώπων. Σπουδαιότεροι ποιητές ξεχώρισαν εκείνη την εποχή όπως: η **Σαπφώ**, ο **Αρχίλοχος**, ο **Σιμωνίδης**, ο **Αλκαίος**, ο **Πίνδαρος** κ.α.

Η Σαπφώ και ο Αλκαίος
σε παράσταση από
ερυθρόμορφο αγγείο,
480 π.Χ. Μόναχο
(Γερμανία), Κρατική
Αρχαιολογική Συλλογή.

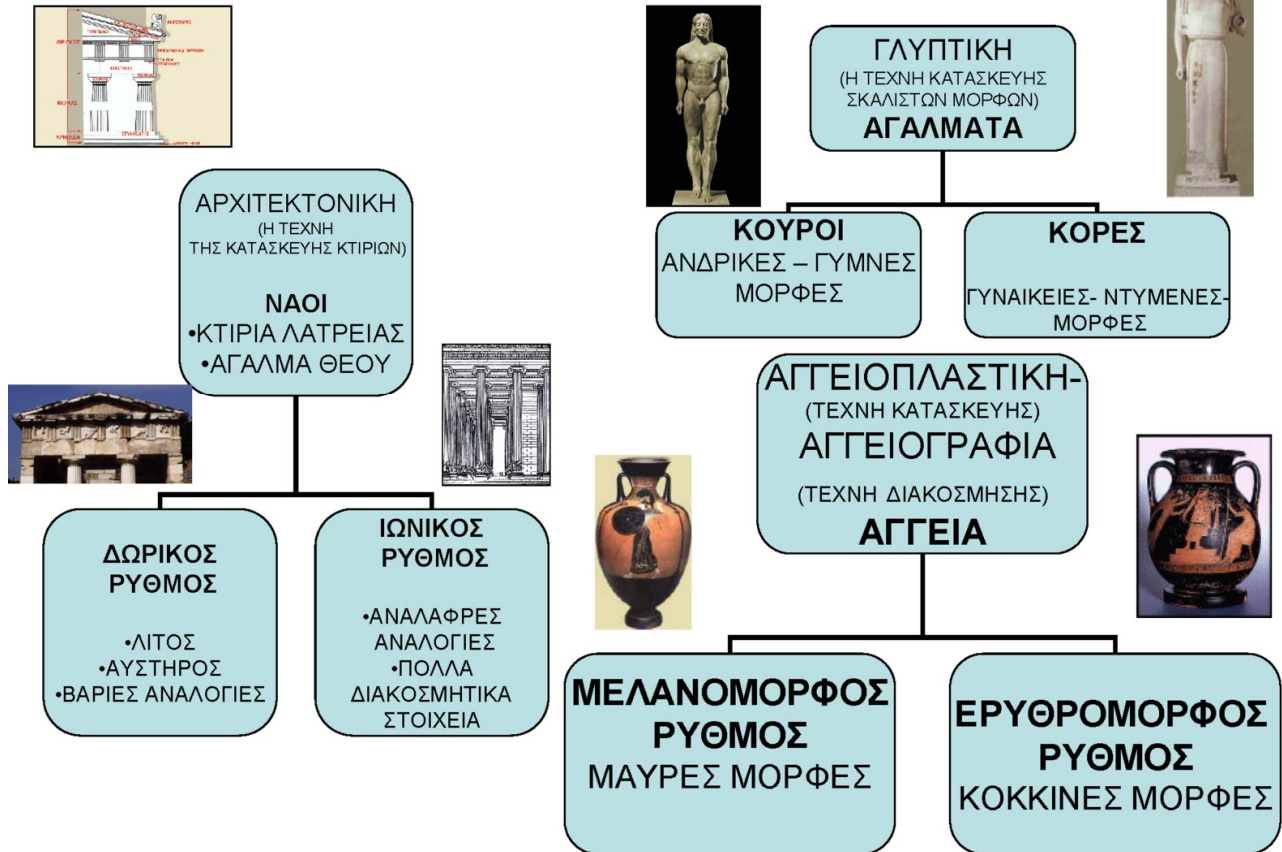
2. Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Εξεχριστοί πνευματικοί άνθρωποι προσπάθησαν να κατανοήσουν με λογικό και όχι με μυθικό τρόπο τη δημιουργία του κόσμου και το νόημα της ζωής και να εξηγήσουν τα φυσικά φαινόμενα. Αναπτύσσονται έτσι η φιλοσοφία, η αστρονομία, η γεωγραφία, η μετεωρολογία και τα μαθηματικά. Σπουδαιότεροι φιλόσοφοι της εποχής: ο **Θαλής**, ο **Αναξίμανδρος**, ο **Αναξίμενης**, ο **Ηράκλειτος**, ο **Πυθαγόρας**

3. ΙΣΤΟΡΙΑ

Κάποιοι θέλησαν να γράψουν τα περασμένα για να μη ξεχαστούν. Έτσι άρχισε σιγά σιγά να δημιουργείται και η Ιστορία.

Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΪΚΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Τον 7ο και 6ο αιώνα π.Χ. ο ελληνικός κόσμος γνώρισε μεγάλη οικονομική ανάπτυξη. Οι πόλεις στολίστηκαν με λαμπρά κτίρια. Τη μεγαλύτερη εντύπωση έκαναν οι ναοί, με τους οποίους οι άνθρωποι θέλησαν να τιμήσουν τους θεούς. Οι ρυθμοί με τους οποίους χτίστηκαν οι ναοί ήταν δύο, ο δωρικός και ο ιωνικός. Η διαφορά ανάμεσά τους ήταν κυρίως στους κίονες (κολόνες).

Τεχνίτες με ξεχωριστές ικανότητες σκάλιζαν το μάρμαρο κι έφτιαχναν αγάλματα που παρίσταναν κούρους και κόρες. Οι κούροι εικονίζουν γυμνούς νέους άνδρες, με τα χέρια καλλημένα στα πλάγια του σώματος. Το ένα πόδι είναι πιο μπροστά από το άλλο, έτσι που νομίζει κανείς ότι το άγαλμα είναι έτοιμο να περπατήσει. Οι κόρες είναι νεαρές γυναίκες ντυμένες με ελαφριά ρούχα και καλοχτενισμένες.

Αυτή την εποχή αναπτύχθηκε και το εμπόριο. Έμποροι από όλα τα μέρη της Μεσογείου και του Εύξεινου πόντου μεταφέρουν και πουλάνε πολλά προϊόντα. Η ανάγκη για αποθήκευση και μεταφορά του κρασιού και του λαδιού έφερε και την ανάπτυξη της αγγειοπλαστικής. Πολλοί καλλιτέχνες έγιναν γνωστοί και πλού-

τισαν ζωγραφίζοντας πάνω στα αγγεία σκηνές από τη μυθολογία και την ιστορία. Οι μορφές άλλοτε ζωγραφίζονταν με μαύρο χρώμα (μελανόμορφος ρυθμός) και άλλοτε με κόκκινο (ερυθρόμορφος ρυθμός).

1. ναοί

2. αγάλματα

3. αγγεία

Τα μέρη του ναού.

Ο κυρίως ναός ονομάζεται "**σηκός**" και στέγαζε το λατρευτικό άγαλμα. Ο "**πρόναος**" είναι ο μικρός χώρος μπροστά από το σηκό, ενώ ο "**οπισθόδομος**" είναι ο αντίστοιχος στο πίσω μέρος του ναού, που πολλές φορές χρησίμευε ως θησαυροφυλάκιο. Η είσοδος των ναών προσανατολιζόταν πάντοτε προς την ανατολή. Η κιονοστοιχία που περιβάλλει το κτίσμα ονομάζεται "**πτερόν**" ή "**περίστασις**" και διαμορφώνει στοά. Ο ναός που περιβάλλεται από "πτερόν" ονομάζεται **περίπτερος**.

ΙΩΝΙΚΟΣ ΡΥΘΜΟΣ

ΔΩΡΙΚΟΣ ΡΥΘΜΟΣ

